

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาไทยจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมถึงยกระดับประสิทธิภาพของระบบการศึกษา ทั้งนี้องค์การความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนและนโยบายการศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของศตวรรษที่ 21 (องค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ, 2565 : ออนไลน์) นอกจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้ความยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (personalized learning) และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต ได้แก่ ความคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ศรัณย์ จุลวงษ์, 2568 : ออนไลน์) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม วางหลักการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 6) ด้วยการกระจายอำนาจการบริหารไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษาโดยแบ่งการบริหารงานแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน ติดตาม และสนับสนุนทรัพยากร (หยัด ขจรเกียรติผดุง, 2563 : 257) สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้ในการบริหาร เพื่อยกระดับคุณภาพและเตรียมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจ (สุวิชัย มงคลธง, 2566 : 99) รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 25) การบริหารเชิงนวัตกรรมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และยกระดับระบบการศึกษา (จารุ โสภาคะยัง และสุกัญญา สุदारาร์ตน์, 2566 : 29) โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ (Chamchoy, 2013 : 117) เทคโนโลยีส่งผลให้เกิดนวัตกรรมในด้านการเรียนการสอนและการบริหาร ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเป้าหมายองค์กร (ราชวิกรม อาทิตย เจริญรัชต์ภาคย์ และวราภรณ์ เจริญรัชต์ภาคย์, 2565 : 1730) นอกจากนี้ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2562 : 8) อธิบายนวัตกรรม คือการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์

นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดคุณค่า รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยี การพัฒนา กระบวนการ และบริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถของการบริหาร ในการเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิคการดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ แนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับเมลิสา มหาพล และกมลพร กัลยาณมิตร (2564 : 289) การบริหารที่ผสมผสานนวัตกรรม มีบทบาทสำคัญในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้าง ประโยชน์สูงสุดให้กับองค์กร กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษายุคใหม่ต้องอาศัยนวัตกรรมเป็น เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน บุคลากร และองค์กร ให้สามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 โดยมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยเน้นให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : ออนไลน์) ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดยมีการดำเนินการ หลากหลายด้าน ได้แก่ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคาม สุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย และการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของ สังคมและประเทศชาติ โดยมีเป้าหมายเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัยจากภัยคุกคาม ใหม่ๆ เช่น อาชญากรรม ความรุนแรง ยาเสพติด และภัยจากไซเบอร์ (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560 : 25) การดำเนินการในปี พ.ศ. 2567 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" โดยมุ่งให้โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งทางกายและทาง จิตใจ โดยการป้องกันความรุนแรง การคุกคาม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567 : ออนไลน์) อีกทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 โดยให้ความสำคัญกับการสร้าง ความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยเน้นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษาให้ปลอดภัยและ เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยและส่งเสริมภูมิคุ้มกันผู้เรียน ครู และ บุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567 : ออนไลน์) รวมถึง มุ่งเน้นการบริหารจัดการตามมาตรฐาน 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม เพื่อเพิ่มความ ปลอดภัยและป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากเกิดขึ้น โดยการบริหารจัดการมีเป้าหมาย ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและบุคลากรทาง

การศึกษาทั้งในด้านการเรียนรู้และการสร้างสุขภาวะที่ดี (ทัศนวรรณ พรมโคตร และกิจพิณัฐ อูสาโท, 2566 : 531)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดดูแลการศึกษาในจังหวัดตราด มีโรงเรียน 101 แห่ง และนักเรียน 19,906 คน พบปัญหาความเสี่ยงด้านอุบัติเหตุ การทำร้ายร่างกาย สารเสพติด และภัยพิบัติในพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เหตุภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 5 อันดับสูงสุด ได้แก่ การตรวจพบสารเสพติด 37 ราย ทะเลาะวิวาท 26 ราย ถูกทำร้ายร่างกาย 17 ราย ถูกกลั่นแกล้ง (Bullying) 8 ราย และถูกล่วงละเมิดทางเพศ 2 ราย รวม 90 ราย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์) ปัญหาหลักเกิดจากการที่พื้นที่ติดกับชายแดนกัมพูชาและชายฝั่งทะเล ซึ่งอาชีพหลักในพื้นที่คือการทำสวนทุเรียน ยางพารา และการประมง อาชีพเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการดูแลนักเรียนในด้านความปลอดภัยและพัฒนาการที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนต้องเผชิญกับความเสี่ยง เนื่องจากครอบครัวไม่มีเวลาและความสามารถในการดูแลอย่างเพียงพอ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 จึงมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาใต้แนวคิด "เด็กตราดเรียนดี มีความสุข" โดยส่งเสริม "โรงเรียนแห่งความสุข" ซึ่งมีโรงเรียนผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย 36 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.64 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์) นอกจากนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราดได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ผ่านกลไกสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยและการป้องกันปัญหาสำคัญ ได้แก่ ยาเสพติด การตั้งครุภักก่อนวัยและความปลอดภัยทางถนน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด, 2567 : 53)

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว การศึกษาการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแบบอย่างและแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารเชิงนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด

1.3 สมมุติฐานในการวิจัย

1. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด

2. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,183 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด, 2567 : ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูของแต่ละศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร ดังนี้

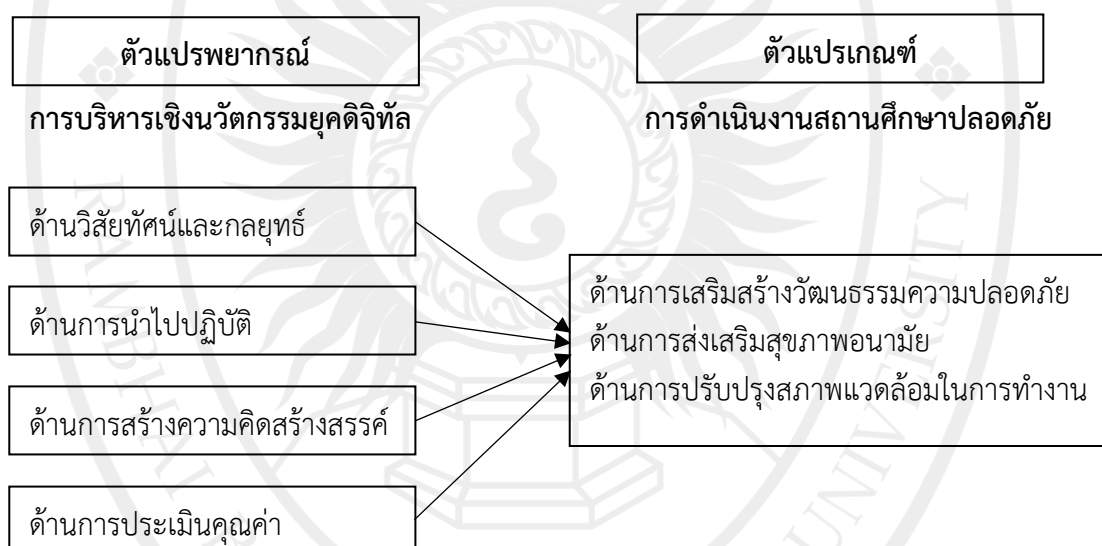
1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน
 - 1.1 ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์
 - 1.2 ด้านการนำไปปฏิบัติ
 - 1.3 ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 ด้านการประเมินคุณค่า

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
- 2.2 ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 2.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และสรุปการบริหารเชิงนวัตกรรมศึกษายุคดิจิทัลและการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยจากแนวคิดของนักวิชาการทั้งหลาย จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : วิเคราะห์โดยผู้วิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้
การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยี ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมาใช้ในการบูรณาการทรัพยากรและองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการและสภาพแวดล้อมการศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการ และปรับปรุงการให้บริการทางการศึกษา ด้วยการใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การสร้างความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์ ทั้งในด้านการศึกษา การเรียนการสอน และการบริหารงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถในการเข้าใจ เข้าถึง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ด้านการนำไปปฏิบัติ ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และด้านการประเมินคุณค่า ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ท้าทาย และสามารถบรรลุได้ โดยสะท้อนถึงค่านิยม เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทุกระดับมุ่งมั่นดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน ตามแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการออกแบบเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้เทคโนโลยีในการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

1.2 การนำไปปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขอบเขตการดำเนินงาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ระบุจุดที่ควรปรับปรุง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับแผน พัฒนาการกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 การสร้างความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู หรือบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยการนำเสนอแนวทางที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ มีการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในห้องเรียน การปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.4 การประเมินคุณค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการในการวัดและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการนำนวัตกรรมไปใช้งานจริง มีเป้าหมายในการตรวจสอบว่าการนำเสนอหรือพัฒนานวัตกรรมนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีการประเมินคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการประเมินผลจะพิจารณาจากปัจจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ

สังคม หรือสิ่งแวดล้อม รวมถึงการวัดประสิทธิภาพ และความสามารถในการปรับตัวของนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

สถานศึกษาปลอดภัย หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย วางแผน และขับเคลื่อนมาตรการความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและการรู้เท่าทันภัยคุกคามต่าง ๆ ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมั่นใจ ครูและบุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและชุมชนสามารถไว้วางใจได้ว่าสถานศึกษาคือพื้นที่แห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนและปลอดภัยในทุกสถานการณ์ ดังนี้

2.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาให้ยึดถือความปลอดภัยเป็นค่านิยมหลักและความรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามต่าง ๆ โดยแสดงออกผ่านองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานที่ยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ การมีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัยผ่านการเป็นแบบอย่างและการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และการมีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย

2.2 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและสะดวก ได้แก่ การให้ความรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันโรค การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมไปถึงการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

2.3 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาและยกระดับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยมุ่งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านกายภาพเน้นการจัดการพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ด้านสังคมมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และด้านจิตวิทยามีเป้าหมายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตใจและเสริมสร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงานและการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ยุคดิจิทัล หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ครอบคลุมการปรับกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ครูและผู้นำทางการศึกษาจึงต้องมีสมรรถนะดิจิทัลในการวิเคราะห์ วางแผน และสร้างนวัตกรรม เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยนี้มุ่งสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด รวมถึงหน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนและดำเนินงานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มีติดต่อราชการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม